

[Rasmussen (Gylling).]

senere Aar er blevet betalt, kan faa en mere passende Størrelse.

Jeg ved ikke, om man efter de Udtalelser, der er fremkommet fra de ærede Ordførere for det konservative Folkeparti og for Venstre, kan vente, at dette Lovforslag vil kunne gennemføres i indeværende Samling. Jeg har Indtrykket af, at det ærede Medlem Hr. Slepsager ikke var uvillig, i alt Fald til at gøre et Forsøg paa at gennemføre det, og jeg tror ogsaa, at det, som jeg har peget paa før, vilde være en stor Skuffelse for det danske Folk; om man paa det Omraade nu ikke bringer noget ud af det.

Den nugældende Lov, der har været gældende i 12 Aar, var jo en Lov paa et nyt Grundlag, og der har siden den Tid været en saa gennemgribende Ændring i hele vort Erhvervslivs Forhold, at der kunde være Grund til at tage Sagen op til ny Drøftelse.

En tidligere Taler sagde, at den nuværende Handelsminister skulde have holdt sig til det Forslag, der blev vedtaget i Landstinget i Fjor. Men saadan har man jo kunnet sige hvert Aar; i vort Land skifter Regeringerne, og de forskellige Regeringer har alle fremsat nye Forslag paa det Omraade, saa skal vi blive ved at køre paa den Maade, kommer vi aldrig videre. Jeg synes, det vilde være i høj Grad urigtigt og en Skuffelse ikke alene for de virkelig gode Aktieselskaber, men ogsaa for vort Land i Almindelighed, hvis man ikke ser at finde hinanden i et virkelig frugtbart Samarbejde for at faa en Lov vedtaget, som i højere Grad end den nuværende kan tilfredsstille Erhvervslivet og vort Folk.

Jeg vil ogsaa tage de Udtalelser, det ærede Medlem Hr. Slepsager fremkom med, som Vidnesbyrd om, at han paa ingen Maade deler det ærede Medlem Hr. C. J. F. Svens og ogsaa forskellige Venstreblades Anskuelser, at det er en socialistisk Lov, vi her er i Færd med at gennemføre. Jeg vil pege paa, som jeg gjorde før, at det er kun en Fortsættelse af det Lovgivningsarbejde, som vi længe har været inde i paa det Omraade, i Erkendelsen af, at man ogsaa i et liberalt Samfund nødvendigvis maa lovgive paa mangfoldige Omraaader og skride ind overfor Enkeltmand, overfor Kapitalen, overfor de forskellige Foreteelser, som nu en Gang har formet sig i Erhvervslivet i et Samfund som vort.

Men jeg tager ogsaa til Indtægt en Del af de Udtalelser, det ærede Medlem

Hr. Slepsager fremsatte, som jeg synes var Udtryk for, at vi kan forvente, at Venstre vil gøre et virkelig Forsøg paa at finde en Lovgivning paa det Omraade, der kan være tilfredsstillende.

Jeg formener, at det Lovforslag, her er fremsat, ikke gaar for vidt. Jeg mener ikke, det vil hemme eller svække Aktieselskabsformen i vort Land; tværtimod tror jeg, at de allerfleste og de virkelig sunde og gode Aktieforetager ikke paa nogen Maade vil føle sig generet af det her foreslaaede. Jeg kan derfor paa mit Partis Vegne anbefale det høje Ting at tage villigt imod dette Forslag, saaledes at vi kan faa en Lovgivning frem, som er overensstemmende med Tidens Krav.

Axel Dam: Maaske burde jeg gøre det høje Ting en Undskyldning, fordi jeg udtaler mig i Anledning af et Lovforslag, hvis enkelte Paragraffer jeg har grumme lidt Forstand paa. Dette er dog vist ikke noget helt enestaaende Tilfælde, som kun skulde gælde mig, det er jo en utrolig omfattende Sagkundskab, der forudsættes hos en Rigsdagsmand, hvis han skal tage selvstændig Stilling til alle de Sager, der lovgives om. Og selv om man beskedent tier stille under Forhandlingerne, slipper man jo dog ikke fri for et vist Medansvar, naar Forslaget kommer til Afstemning. Jeg vil derfor foretrække at tale i det Haab, at jeg bliver retledet af mere kyndige Medlemmer, hvis de Meninger, jeg med min Lægmandsforstand er naaet til, skulde være helt gale.

Jeg er kommet til det Resultat, at den allerbedste Aktieselskabslovgivning maaske vilde være slet ingen Aktieselskabslovgivning at have, eller med andre Ord, at Lovgivningen overhovedet ikke anerkendte upersonlige Retssubjekter, men at der bag enhver retsgyldig Handling stod en eller flere fuldt ansvarlige Personer. Det kan ogsaa udtrykkes saaledes, som en teologisk Professor har udtrykt det: En Handling maa ikke udføres af ingen.

Skønt jeg, som sagt, mangler Kendskab til alt det Hokusfokus, der kan drives med anonyme Penge gennem de saakaldte Aktieselskaber, har jeg til Gengæld en levende Retsfølelse, der er traadt i kraftig Funktion hos mig og har sat Tanker i Bevægelse i Anledning af Lovforlagets § 1.

I denne Paragraf defineres Lovens Emne som et erhvervsdrivende Selskab, i hvilket ingen af Deltagerne hæfter personligt for Selskabets Forpligtelser, men hver